

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quibusdam præmissis, Catholica veritas statuitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

209. Innocentius VIII. Genuensis.
210. Alexander VI. Borgia Valentinus Hispanus.

XVI. Saeculum.

211. Pius III. Senensis.
212. Julius II. Savonensis.
213. Leo X. Florentinus.
214. Hadrianus VI. Trajectensis Flander.
215. Clemens VII. Florentinus.
216. Paulus III. Farnesius Romanus.
217. Julius III. Aretinus.
218. Marcellus II. Politianus.
219. Paulus IV. Neapolitanus.
220. Pius IV. Mediolanensis.
221. Pius V. Alexandrinus, Ordinis Prædic.
222. Gregorius XIII. Bononienfis.
223. Sixtus V. ex Marchia Anconitana.
224. Urbanus VII. Romanus.
225. Gregorius XIV. Mediolanensis.
226. Innocentius IX. Bononienfis.
227. Clemens VIII. Florentinus.

XVII. Saeculum.

228. Leo XI. Florentinus Medicæ.
229. Paulus V. Romanus.
230. Gregorius XV. Bononienfis.
231. Urbanus VIII. Florentinus.
232. Innocentius X. Romanus.
233. Alexander VII. Senensis.
234. CLEMENS IX. Pistorienfis, qui feliciter regnat.

126. Circa adductum Summorum Pontificum Catalogum, quatuor breviter observanda sunt. Primum est, ex ducentis triginta quinque Pontificibus recensitis, triginta quinque fuisse Martyres, & triginta septem Confessores, Sanctorum catalogo adscriptos. Secundum, quinquaginta duo è diversis Religioforum Ordinibus ad Pontificiam dignitatem, virtutis merito, fuisse evectos. Tertium, quatuordecim ex illis fuisse ex Gallia, quatuor ex Hispania, quatuor ex Germania, unum ex Anglia, unum è Belgio, quindecim ex Græcia, septem ex Syria, tres ex Africa, duo ex Sardinia; ceteros verò omnes, aut patriâ Romanos, aut natione Italos fuisse. Demum observandum est, nullum ex illis ducentis triginta tres Pontificibus, huc usque exæquasse dies Petri; imò aliquos fuisse, qui nec integrum mensem, sed nec hebdomadam unam Pontificatus compleverint. Nam Stephanus II. dies tantum 4. in Pontificatu vixit, Urbanus VII. dies 7. Bonifacius VI. dies 15. Cælestinus IV. dies 17. Sifianus dies 20. Marcellus II. dies 21. Damasus II. dies 23. Pius III. dies 26. Leo XI. dies 27. Cujus rei piam & egregiam assignat rationem Petrus Damianus opusculo 23. cap. 1. ubi Alexandrum II. sic alloquitur: *Aliquando à me sollicitè requisisti, quæ mihi causa videretur, cur Apostolica Sedis Antistes nunquam diutius vivat, sed intra breve temporis spatium diem claudat extremum, adeò ut post B. Petrum Apostolum, qui per quinque circiter annorum lustra præsedet, nemo postmodum Romanorum Pontificum hoc spatium præfulatus æquaverit: modernis imò temporibus, vix quisquam in prædicta Sedis culmen evehitur, qui metam quatuor, vel ut multum, quinque transcendat annorum? Quod considerantibus prodigialis, ut ita loquar, stupor oboritur,*

A. quoniam hæc breviter vivendi necessitas, quantum ad nostram notitiam, in nulla alia orbis Ecclesia reperitur. Sed in quantum mortalibus divina dispensatione revelatur arcanum, videtur nobis, quod idcirco hoc iudicium cælestis ordo disponit, ut humano generi necum mortui incutiat, & quam dispicienda sit temporalis vite gloria, in ipso gloria principatu, evidenter ostendat; quantum dum præcipuum hominum tam angusti temporis compendio moritur, tremefactus quisque ad præstolandi sui obitus custodiam provocetur, & arbor humani generis, dum cacumen ac verticem suum tam facile corruisse considerat, statu concussa formidinis, in se undique ramisculis contremiscat.

Hanc Pontificatus brevitate diligenter ita culcat D. Bernardus Episc. 237. ad Eugenium scribens: *In omnibus operibus (inquit) memento te esse hominem, & timor ejus qui aufert spiritum Principum, semper sit ante oculos tuos. Quorum in brevi Romanorum Pontificum mortes tuis oculis aspersisti? Ipsi te prædecessores tui certissima & citissima decessione admovent; & modicum tempus dominatus eorum, paucitatem dierum tuorum nuntiet tibi. Iugi proinde meditatione, inter hujus presentis glorie blandimenta, memorare noveris tua: quia quibus successisti in Sedem, ipsos sine dubio sequeris ad mortem, &c.*

DISPUTATIO V.

De Sacris Ecclesie Conciliis.

UT omnes fidei regulæ explicentur, de Sacris Ecclesie Conciliis, eorumque in rebus fidei determinandis infallibilitate, superest nobis breviter disserendum. Unde sic

ARTICULUS I.

Utrum Concilium generale, legitime congregatum, & celebratum, in determinando res fidei errare nequeat, subindeque sit regula infallibilis nostræ fidei?

§. I.

Quibusdam præmissis, Catholica veritas statuitur.

Suppono primò, Concilium sic definiti posse, *Congregatio primorum Ecclesie sub uno certo capite, ad controversias fidei definiendas, legeque universales ad totius Ecclesie mores spectantes condendas. Dicitur Congregatio primorum, quia ad Concilium vocari non debent, nisi principales Ecclesie prælati, cujusmodi sunt Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ, qui soli in eo jus suffragii habent; Abbates verò & Generales Religionum, non nisi ex privilegio & concessione Pontificum illi intersunt. Vocantur etiam ad illud Theologi & Doctores, non ad ferendum suffragium, sed ad disputandum & causas fidei examinandas. Subditur sub uno capite, quia non est Concilium, sed conciliabulum, quod non est congregatum sub uno certo capite & Pastore Ecclesie. Additur ad controversias fidei definiendas, legeque universales condendas: quibus verbis in-*

finatur causa finalis propter quam solent Concilia cogi. Unde si Praelati Ecclesiae propter aliqua negotia secularia congregarentur, non diceretur Ecclesiae Concilium.

Suppono secundo, Concilium sic definitum esse quadruplex, nimirum Generale, Nationale, Provinciale, & Dioecesanum. Concilium generale dicitur cui interesse possunt & debent, nisi legitime impediatur, Episcopi totius orbis cum Sede Apostolica communione habentes, unde dicitur etiam oecumenicum, id est totius orbis Concilium, & illi nemo recte praesidet, nisi Summus Pontifex, si eum habeat Ecclesia, aut alius ejus nomine. Concilium nationale est illud in quo conveniunt Archiepiscopi & Episcopi totius regni vel nationis, cuique praesit Patriarcha aut Primas. Talia fuerunt multa ex Conciliis Romanis, Toletanis, & Africanis, quae vocantur interdum Concilia universalia, non quod generalia sint absolute, sed quia generalia sunt quoad aliquod regnum. Concilium vero provinciale illud est in quo Episcopi unius duntaxat Provinciae congregantur, cuique praeside debet Archiepiscopus, sive Metropolitanus. Denique Concilium Dioecesanum dicitur illud in quo tantum congregantur Canonici & Parochi unius Episcopatus, cuique Episcopus loci praesidet, & hoc postremum Concilium vix nomen Concilii meretur, quandoquidem Concilia jurisdictione exteriori gaudere debent: in Dioecesanis autem nullus est ordinari, praeter Episcopum, qui hac jurisdictione potest.

Suppono tertio, Concilia particularia sive nationalia sive provincialia, non confirmata à Summo Pontifice, posse errare in rebus ad fidem pertinentibus; testis est Carthaginense Concilium sub D. Cypriano, quod fuit nationale, celeberrimum, & legitimum Episcoporum 85, quorum plerique Martyres aut Confessores erant, ut colligitur ex Epistola Cypriani ad Iubaianum; & tamen erravit, definiendo baptizatos ab haereticis esse iterum baptizandos. Nec mirum, talia enim Concilia non sunt universalis Ecclesiae, neque illam representant, nec invenimus promissionem aliquam eis specialiter factam de infallibilitate. Ea propter haereticus Pelagianus à Concilio nationali Africano 217. Episcoporum damnata, non prius ab universalis Ecclesiae damnata est, quam Zozimus Papa decretum Concilii confirmasset, ut refert D. Prosper in chronico, & D. Augustinus 2. retra. c. cap. 20 non dicit haesim Pelagianam ab Africanis Conciliis quae particularia erant damnatam, sed à Pontificibus Innocentio & Zozimo, cooperantibus Africanis Conciliis.

Denique ut certum supponimus, Concilium generale illegitimum posse errare, subindeque non esse regulam fidei: ut patet ex Ariminensi sexcentorum Episcoporum, non coacto auctoritate Summi Pontificis, in quo approbatus fuit Arianismus, Ephesino secundo, auctoritate Theodosii junioris, à Dioscuro Alexandrino celebrato, quod sprevit Legatos Pontificis, & favit Eutychemi: Constantinopolitano in Trullo, quod can. 2. approbavit Synodus Cypriani de rebaptizandis haereticis, aliaque multa perpetuam statuit: altero Constantinopolitano sub Leone Armeno anno 814. damnante cultum sacrarum Imaginum, reluctantis Nicolai Papae Legatis: qui etiam cultus damnatus fuit ab

altero Concilio 33. Episcoporum, coacto à Constantino Copronymo.

Solum ergo difficultas est, an Concilium generale, legitime congregatum, & celebratum, cui Summus Pontifex per se vel per suos Legatos praesens adest, non possit errare in his quae definiuntur tenenda fide divina, subindeque sit infallibilis regula fidei? Id enim negant hujus temporis haeretici, contententes Concilia generalia, etiam legitime congregata, & à Summo Pontifice approbata, esse errori obnoxia. Pro cuius erroris impugnatione,

Dico breviter, Concilium generale, legitime congregatum & celebratum, non posse errare in determinando res fidei, subindeque illud esse infallibilem fidei regulam.

Colligitur ex Scriptura: Dicitur enim Matth. 18. *Vbi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum:* Sed Concilium legitime congregatum, est congregatum in nomine Christi: igitur in medio ejus praesidet Christus sua infallibili assistentia. Item Act. 15. dixerunt Apostoli: *Visum est Spiritui sancto & nobis, &c.* Quibus verbis non obscure significatur, Conciliorum definitiones esse à Spiritu sancto, ac proinde infallibiles. Favent etiam SS. Patres, specialiter S. Gregorius lib. 1. Epistolarum, Epist. 24. ubi dicit se venerari quatuor Concilia generalia (videlicet Nicenum, Constantinopolitanum, Ephesinum, & Chalcedonense, quae ipsum praesecerunt) sicut quatuor Evangelia.

Ratio etiam suffragatur: De fide enim est, Ecclesiam universam errare non posse in credendo & docendo, illa enim est columna & firmamentum veritatis, contra quam porta inferi nequeunt prevalere, ut supra ostensum est: Atqui si Concilium generale, legitime congregatum, & celebratum, errori obnoxium esset, eo ipso erraret universa Ecclesia in credendo & docendo, cum tale Concilium universam representet Ecclesiam, & tota Ecclesiae auctoritas in eo sit; adest enim Summus Pontifex per se vel per suos Legatos, & Episcopi, qui sunt Ecclesiae Principes, & nobiliores ejus partes seu membra, ei assistant: Ergo, &c.

Confirmatur: Vel Ecclesia omni regulam vivam & iudice controversiarum sufficienti destituta est (quod quam sit absurdum supra ostendimus) vel id Concilio generali legitimo, id est capiti & praecipuis membris Ecclesiam totam representantibus, concedi debet: neque enim haec regula potest esse totum corpus Ecclesiae, ut comprehendit omnes Catholicos, propter impossibilitatem omnes cogendi vel consulendi, & propter alia multa, quae loco citato adduximus.

Addo quod, si Concilia generalia, legitime congregata, & auctoritate Summi Pontificis confirmata, errori obnoxia essent, possent in dubium revocari omnes in illis haereses damnatae: posset dicere Atrius, errasse Nicenum, Macedonium Constantinopolitanum, Nestorium Ephesinum, Eutychem Chalcedonense, sicque omnes sopita haereses & extinctae ex suis cineribus resurgerent, & quatuor prima illa Concilia nullo honore digna essent, cum tamen ea videamus etiam ab Adversariis cum honore suscipi, & D. Gregorius supra relatus testetur, se non minus illa quam quatuor Evangelia venerari.